

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2024-08-31

Granskningsrapport
Uppsala Kommun

—
KPMG AB

2024-10-25

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed med följande reservation:

Vi har i vår granskning noterat avvikelser som resulterat i ett yttrande med reservation vad gäller finansiell leasing.

Finansiella mål

Gällande prognosen för år 2024 har vi funnit att styrelsen gjort bedömningen att ett finansiellt mål prognostiseras bli uppfyllt. Vi gör bedömningen att två mål inte förväntas uppfyllas. De finansiella målen har låg måluppfyllelse.

Resultat och prognos

Kommunens delårsresultat uppgår till 582 mnkr.

Årsprognosen uppgår till 229 mnkr, en avvikelse med 74 mnkr mot budgeterat resultat om 155 mnkr.

Budgetavvikelser återfinns främst inom posterna skatteintäkter, generella statsbidrag och Utjämning, pensionskostnader och finansnettot till följd av uppräknig av pensionsskulden.

Balanskravsresultat

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravsresultatet vid delåret.

Verksamhetsmål

Delårsrapporten saknar en tillräcklig tydlig avrapportering av verksamhetsmålen för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om det redovisade prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2024-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunens delårsrapport som avgivits av kommunstyrelsen som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport_mars 2024 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Kommunen gör i delårsrapporten avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Kommunen har per 2024-08-31 redovisat samtliga leasingkontrakt kopplat till lokaler som operationell leasing utan att ha gjort en bedömning om vissa av dessa ska redovisas som finansiell leasing vilket skulle kunna ha haft väsentlig påverkan på räkenskaperna. Not 26 i årsredovisningen 2023 ges en uppskattad upplysning om vilka resultateffekter detta avsteg medför.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I Uppsala kommuns *Mål- och budget 2024 med plan för 2025-2026* har kommunfullmäktige beslutat om fyra fokusmål och 35 uppdrag. Till fokusmål 1 finns ett gemensamt nämnd-/bolagsmål. Det gemensamma målet följs upp vid delår men redovisas inte i den statistik som framgår av delårsrapporten.

De fyra fokusmålen som gäller för planperioden är:

- **Fokusmål 1, ekonomin:** Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.
- **Fokusmål 2, jobben:** Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.
- **Fokusmål 3, klimatet:** Uppsala ska leda klimatomställningen.
- **Fokusmål 4, tryggheten:** Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Målen förstärks med tidsbegränsade uppdrag som dels riktas till hela koncernen, dels till specifika nämnder eller styrelser. Utöver uppdragen från *Mål- och budget 2024 med plan för 2025-2026* finns tre kvarvarande uppdrag från tidigare år samt 36 tillkommande uppdrag som fullmäktige lämnat till nämnder och bolagsstyrelser vid sidan av Mål- och budget. Sammanlagt har fullmäktige lämnat 74 uppdrag till nämnder och styrelser för planperioden 2024-2026.

God ekonomisk hushållning (forts.)

Måluppfyllelse mäts dels genom uppföljning av fokusmålen i sin helhet, dels genom genomförda uppdrag. Kommunfullmäktige har även fastställt kommunövergripande indikatorer för uppföljning inom olika områden. Majoriteten av indikatorerna har en målnivå som anger ett önskat tillstånd, exempelvis öka eller minska, medan andra har en specifik målnivå för 2024. För kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelse av fokusmålen används följande symboler:

Bedömning	Vad bedömningen avser
Helt uppfyllt 	Kommunens verksamhet tycks leda till de resultat som önskas inom målet vid årets slut.
I hög grad uppfyllt 	Kommunens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat som önskas inom målet vid årets slut.
Delvis uppfyllt 	Kommunens verksamhet tycks delvis leda till de resultat som önskas inom målet vid årets slut.

Vad gäller status för uppdragen används följande beskrivningar:

- Uppdraget är färdigt
- Uppdraget pågår/väntar enligt plan
- Uppdraget är försenat/väntar enligt plan
- Uppdraget genomförs inte

Förvaltningsberättelsen innehåller en återrapportering av prognosticerad bedömning av måluppfyllnad för fokusmål och uppdrag. Dock saknas en samlad bedömning om god ekonomisk hushållning prognosticeras att nås under 2024.

God ekonomisk hushållning – finansiella mål

Finansiella mål:

Inom fokusmål 1 har kommunfullmäktige beslutat om tre långsiktiga finansiella mål som bedöms ha betydelse för god ekonomisk hushållning.

Finansiellt mål	Målvärde för planperioden
Ekonomiskt resultat som andel av skatter och utjämning (%)	2,0 %
Ekonomiskt resultat för kommunkoncernen som andel av verksamhetens intäkter inklusive skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (%)	2,0 %
Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden (%)	25 %

God ekonomisk hushållning – finansiella mål (forts.)

Uppföljning finansiella mål:

I Uppsala kommuns delårsrapport per sista augusti 2024 framgår en bedömning av måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges beslutade finansiella mål, vilket redogörs för nedan:

Finansiellt mål	Kommunstyrelsens bedömning	
Ekonomiskt resultat som andel av skatter och utjämning (2 %)	Det prognosticerade resultatet understiger det långsiktiga målet om 2,0 procent. Prognosen för år 2024 är ett resultat om 1,4 procent.	●
Ekonomiskt resultat för kommunkoncernen som andel av verksamhetens intäkter inklusive skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (2 %)	Det prognosticerade resultatet är 1,9 procent och understiger därmed målet om 2,0 procent.	●
Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden (25 %)	Soliditeten inklusive pensionsåtagande prognosticeras om 29 procent. Exklusive en redovisningsteknisk justering beräknas soliditeten till 27 procent vilket överstiger det långsiktiga målet om 25 procent.	●

Per sista augusti 2024 prognosticeras endast ett av tre långsiktiga finansiella mål uppfyllas för 2024.

God ekonomisk hushållning – bedömning finansiella mål

Bedömning finansiella mål:

För 2024 finns tre långsiktiga finansiella mål som återfinns inom kommunfullmäktiges fokusmål 1. Kommunstyrelsens helhetsbedömning för fokusmål 1 är att målet i hög grad uppfylls. Dock framgår i kommunstyrelsens redovisning avseende de finansiella målen som har betydelse för god ekonomisk hushållning att ett av tre mål prognosticeras bli uppfyllt för 2024.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten gör vi bedömningen att två av tre mål inte förväntas uppfyllas, vilket innebär att det prognosticerade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

God ekonomisk hushållning- verksamhetsmål

Verksamhetsmål:

Verksamhetsmål	Under planperioden ska Uppsala uppnå:
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	Uppsala kommunkoncern har en välskött ekonomi och fortsätter att utveckla en effektiv förvaltning för att klara kommunens välfärdsuppdrag. Kommunen ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.	När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välstånd och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Fyrspår och spårväg ger förutsättningar för ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen.
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen.	Det är nu klimatmålen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö – och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för effekterna av ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030, klimatanpassat Uppsala senast 2040 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.	I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro att utsättas för brott. Uppsala ska vara en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen.

God ekonomisk hushållning – verksamhetsmål (forts.)

Uppföljning verksamhetsmål:

I Uppsala kommuns delårsrapport per sista augusti 2024 framgår en bedömning av måluppfyllelsen avseende kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag, vilket redogörs för nedan:

Fokusmål	Kommunstyrelsens bedömning
Fokusmål 1 – Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	<p>Bedömningen är att fokusmålet i hög grad uppfylls vid årets slut.</p> <ul style="list-style-type: none">- 18 av 19 uppdrag pågår enligt plan varav fem uppdrag beräknas bli färdiga 2024, åtta under 2025 och fem uppdrag under 2025.- 1 uppdrag är försenat men beräknas bli klart under 2024.- Arbetet med det nämnd-/bolagsgemensamma målet pågår enligt plan och beräknas uppnås 2026.- Det sammanlagda prognosticerade resultatet för nämnderna är ett överskott om 187 mnkr. Med undantag från socialnämnd och plan- och byggnadsnämnd prognosticerar nämnderna antingen ekonomi i balans eller överskott. <p>Av delårsrapporten framgår att kommunen arbetar med att utveckla en effektiv förvaltning och utveckling av kvaliteten i verksamheten såväl inom skola som vård- och omsorg.</p> <p>Två av tre finansiella mål inom fokusmål 1 prognosticeras att ej uppfyllas under 2024.</p>
Fokusmål 2- Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	<p>Bedömningen är att fokusmålet i hög grad uppfylls vid årets slut.</p> <ul style="list-style-type: none">- Två av 27 uppdrag är färdiga.- 20 uppdrag pågår enligt plan och två väntar enligt plan varav tre beräknas bli färdiga 2024, tio beräknas bli färdiga 2025, sex uppdrag under 2025, ett 2028 och två beräknas bli färdiga 2029.- Tre uppdrag är försenade. <p>Av delårsrapporten framgår att kommunen arbetar med att öka andelen invånare som är självförsörjande, skapa bättre förutsättningar för företag, stärka Uppsalas position som internationell aktör samt att arbete pågår för att involvera invånare tidigt i dialoger som påverkar hela samhället.</p>

God ekonomisk hushållning- verksamhetsmål (forts.)

Uppföljning verksamhetsmål, forts:

Fokusmål	Kommunstyrelsens bedömning
Fokusmål 3 – Uppsala ska leda klimatomställningen	Bedömningen är att fokusmålet delvis uppfylls vid årets slut. Bakgrunden till bedömningen är framför allt att utsläppen av koldioxid inte minskat i den takt för att nå ett klimatneutralt Uppsala 2030. Vad gäller uppdragen är två av 17 uppdrag färdiga, 14 pågår enligt plan och ett är försenat. Av de som pågår beräknas ett bli färdigt under 2024, fem under 2025 och sju under 2027. Ett uppdrag inom detta fokusmål kommer ej kunna genomföras.
Fokusmål 4 – Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	Bedömningen är att fokusmålet i hög grad uppfylls vid årets slut. Av delårsrapporten framgår att kommunen arbetar för att skapa jämlika livsvillkor genom flera insatser, exempelvis för att fler ska nå sin egen försörjning. Arbete med förebyggande insatser till barn och unga pågår även för att bidra till trygghet och säkerhet. Insatser för att motverka brottslighet och droganvändning pågår. Vad gäller uppdragen bedöms att samtliga elva uppdrag pågår enligt plan varav ett beräknas bli klart under 2024 och övriga uppdrag under 2026.

Kommunstyrelsen gör följande samlade bedömning avseende uppdragen per sista augusti 2024:

- Fyra uppdrag är färdiga.
- 62 uppdrag pågår enligt plan.
- Två väntar enligt plan.
- Fem uppdrag pågår inte enligt plan.
- Ett uppdrag är stoppat på grund av att det inte går att genomföra.

God ekonomisk hushållning – bedömning verksamhetsmål

Bedömning verksamhetsmål:

I kommunstyrelsens redovisning avseende fokusmålen framgår att tre av målen prognosticeras att *i hög grad* bli uppfyllda vid årets slut och att ett bedöms bli *delvis* uppfyllt. Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllnad baseras dels på kommunövergripande indikatorer, dels på genomförda och pågående uppdrag.

Vi bedömer att det i delårsrapporten saknas en tillräcklig tydlig avrapportering av mål och uppdrag för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om det prognosticerade resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

Bakgrunden till bedömningen är att det finns en variation i vilken grad indikatorerna följts upp per sista augusti 2024, då resultat saknas för majoriteten av indikatorerna. Vidare noteras att måluppfyllelse för fokusmålen inte bedöms baserat på utfall i förhållande till målvärden för indikatorer och resultatmått. Istället kopplas bedömningen till i vilken grad uppdrag och åtgärder genomförts. Vi anser att mätning av måluppfyllelsen bör baseras på utfall avseende indikatorer och resultatmått som vid behov kompletteras med en kvalitativ bedömning. Uppdrag som utformas för att stödja utvecklingen mot målen bör bedömas för sig.

Rekommendation verksamhetsmål:

En förutsättning för att bedöma om måluppfyllnaden av verksamhetsmässiga mål med koppling till god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål som beslutats av fullmäktige är att målen bör gå att utvärdera årligen. Därav rekommenderar vi kommunstyrelsen att se över verksamhetsmålen som har betydelse för god ekonomisk hushållning, och för dessa säkerställa att det finns tydliga målvärden som möjliggör en årlig utvärdering av måluppfyllelsen.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 203 mkr efter justering av realisationsvinster. Resultatutjämningsreserven uppgår till 739 mkr. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

- Grundat på vår översiktliga granskning, med undantag för nedan punkter, har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.
 - Kommunen har per 2024-08-31 redovisat samtliga leasingkontrakt kopplat till lokaler som operationell leasing utan att ha gjort en bedömning om vissa av dessa ska redovisas som finansiell leasing vilket skulle kunna ha haft väsentlig påverkan på räkenskaperna.
- En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.
- Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Styrelsen har rapporterat att ett finansiellt mål prognostiseras bli uppfyllt. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten gör vi bedömningen att två mål inte förväntas uppfyllas, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Gällande verksamhetsmålen konstaterar vi att det i delårsrapporten saknas en tillräcklig tydlig avrapportering av verksamhetsmålen för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om det redovisade prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över verksamhetsmålen som har betydelse för god ekonomisk hushållning, och för dessa säkerställa att det finns tydliga målvärden som möjliggör en årlig utvärdering av måluppfyllelsen.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att kommunstyrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Stockholm den 25 oktober 2024

Tomas Mathiesen
Auktoriserad revisor

Mikael Lind
Certifierad kommunal revisor

kpmg.se

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2024 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Confidential